

 SINKABERG	Beredskapsplan nedsatt fiskevelferd, høy dødelighet og smittsomme sykdommer		Dok.id.: HB.11.6.1 Versjon: 16.00 Dato: 02.03.2026 Sidenr.: 1 av 6
	EK-ansvarlig: Hallvar Johannessen	Godkjent av: Jan Terje Anthonsen	

Formål

Ivareta smittehygiene og fiskevelferd i beredskapssituasjoner.

Gi oversikt over tiltak for å håndtere situasjoner med nedsatt fiskevelferd, utbrudd av smittsom sykdom og massedød.

Ansvar

Lokalitetsleder er ansvarlig for at prosedyren brukes og følges.

Overordnet beskrivelse, frister og vurderinger

Etter mistanke, eller at det oppstår en hendelse som skaper nedsatt fiskevelferd, sykdom eller høy dødelighet, kan beredskapen kan deles inn i følgende punkter.

- A. **Varsle** mistanken og/eller hendelsen.
- B. **Skaff oversikt** over situasjonen.
- C. **Velge tiltak** for å håndtere situasjonen.
- D. **Håndtere** situasjonen.
- E. **Evaluere** gjennomføringen av punkt A - D.

Frister:

Varsling og tiltaksvalg inkludert vurdering av varsling til Mattilsynet (A–C): 24 timer.

Avliving av fisk med nedsatt velferd (D): 48 timer etter valgt tiltak

Opptak og kverning av dødfisk (D): 96 timer etter valgt tiltak

Evaluering (E): 7 arbeidsdager etter at situasjonen er håndtert.

Punkt A - C. Varsle og få oversikt over situasjonen og velge tiltak

Hvis det er mistanke om, eller det har oppstått situasjoner med nedsatt fiskevelferd eller høy dødelighet, skal varsling iverksettes så tidlig som mulig.

Ved mistanke om, eller påvisning av alvorlige smittsomme sykdommer etter dyrehelseforskriften, skal omkringliggende oppdrettsselskap, service- og dykkerselskap, førselskap og fiskehelsetjenester varsles. Slik varsling vil skje etter resultater fra relevant prøveuttak.

Produksjonssjef Havbruk er ansvarlig for at det blir varslet.

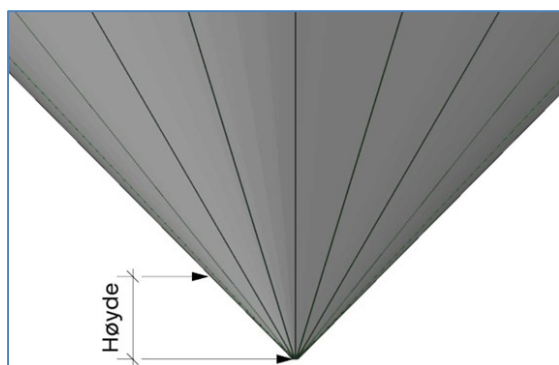
1. Den som først fatter mistanke eller oppdager situasjonen på lokalitet eller Tilvekstsenter, skal umiddelbart varsle lokalitetsleder eller stedfortreder.
Tidlig varsling er viktig for å begrense lidelse hos fisk og for å begrense tap.
2. Lokalitetsleder eller stedfortreder skal straks varsle ansvarlig fiskehelse personell og områdeleder.
 - Varsling på helg gjøres til helgevakt for Fiskehelse. Plan helgevakter ligger på Teams → Havbruk → Fiskehelse → Lokaliteter → Excel-fil: «Besøksplan fiskehelse».
 - Under avlusninger skal dialog mellom lokalitet og fiskehelse skje via ansvarlig fiskehelsepersonell (navngitt i operasjonsvurdering) uavhengig av hverdag/helg. Ved behov for fysisk besøk på lokaliteten for oppfølging på helg, skal ansvarlig fiskehelseperson avtale dette med helgevakten.
3. Lokalitetsleder er ansvarlig for at det blir opprettet avvik etter at varsling er gjort. Avviket skal opprettes som Fiskehelse avvik. Følg ellers [OD.9.1 Prosedyre for melding og saksbehandling](#)

4. Etter varsling fra lokalitet skal fiskehelsepersonell, lokalitetsleder, områdeleder og produksjonssjef Havbruk i fellesskap vurdere situasjonen, herunder behov for prøveuttak, oppfølging på lokalitet og valg av tiltak. Vurdering av varsling til Mattilsynet skal skje parallelt, og det opprettes en oppgave i avviket med frist satt til påfølgende dag.
5. I situasjoner med akutt høy dødelighet, der en ikke får tatt opp all dødfisk daglig, skal det beregnes antall dødfisk fra spissen/bunnen av nota til øvre lag med dødfisk. Beregningen skal skje så tidlig som mulig med hjelp av video/kameraovervåkning.

Framgangsmåte for beregning av volum og antall dødfisk:

- a) Mål dybden på spissen av noten.
- b) Mål dybden på toppen av dødfisken.
- c) Høyde til tabell blir da dybde spiss minus dybde topp av dødfisk.
- d) Finn ut hvilken not som er montert. Tradisjonell overflatedrift er alltid 15m spiss. På nedsenkbare nøter må det sjekkes i Havbruksloggen hvilken not som er montert.
- e) Les av tabell med volum på rett nottype.
- f) Volum fra tabell divideres med snittvekt på fisken fra Fishtalk.

Figur av notspiss med hvilken høyde som skal måles, og tabell med beregnet volum pr nottype.

Høyde [m]	Volum 15m [m³]	Volum 20m [m³]	Volum 25m [m³]
1,0	2,9	1,6	1,0
1,5	9,8	5,5	3,5
2,0	23,3	13,1	8,3
2,5	45,5	25,6	16,4
3,0	78,5	44,2	28,3
3,5	124,7	70,2	44,9
4,0	186,2	104,7	67,0
4,5	265,1	149,1	95,4
5,0	363,6	204,5	130,9

Punkt D. Handtering av situasjonen

Beredskaps tiltak skal vurderes iverksatt når:

- Ressurser på lokalitet ikke er tilstrekkelig for daglig å få avlivet all fisk med nedsatt fiskevelferd.
- Daglig dødelighet på enhetsnivå >0,2%, eller at ressurser på lokalitet ikke er tilstrekkelig for å få tatt opp all dødfisk daglig.

Beredskaps tiltak skal iverksettes når:

- Ressurser på lokalitet ikke er tilstrekkelig for å få avlivet fisk med nedsatt fiskevelferd innen 48 timer.
- Ressurser på lokalitet ikke er tilstrekkelig til å ta opp all død fisk i løpet av 96 timer.

Ved alvorlige hendelser eller situasjoner der fiskevelferden hos levende fisk ikke er akseptabel og strider mot dyrevelferdsloven, skal det prioriteres å ta ut og avlive denne fisken før dødfisk håndteres.

Beredskaps avtaler i Sinkaberg AS:

Brønnbåt avtale: Sinkaberg AS har avtale med brønnbåtrederiet Sølvtrans AS. Total brønnbåtkapasitet administrert gjennom Oppdretternes Miljøservice AS (OMS) er 9 700 m³

fordelt på 3 båter. Ved å omdisponere båter kan man frakte 1 250 – 2 500 tonn slaktefisk fra lokalitet pr. døgn.

Avtale med Nærøysund Aquaservice: Sinkaberg AS har avtale med Nærøysund Aquaservice AS (NAS) om beredskap på avliving av fisk, samt opptak, kverning og ensilering av død fisk.

Avtale med Kystmiljø Rørvik: Sinkaberg AS har avtale med Kystmiljø Rørvik, administrert gjennom Oppdretternes Miljøservice AS (OMS). Denne avtalen gjelder beredskap på henting av ensilasje fra lagertank på flåter, og opptak, kverning og ensilering av død fisk under situasjoner med forøket dødelighet.

Ved behov kan Produksjonssjef Havbruk undersøke tilgjengelig kapasitet på bløgggebåt, og Områdeleder undersøke kapasitet hos andre ensilasjeaktører, utover faste avtaler.

Hvis det er aktuelt å levere fisk som K3 hos for eksempel Vital, skal dette avklares og godkjennes av Mattilsynet.

Produksjonssjef Havbruk er ansvarlig for å avklare dette.

Beskrivelse av aktuelle beredskapstiltak for avliving av fisk med nedsatt velferd og håndtering av situasjoner med høy dødelighet:

1. Slakting med direktelossing fra brønnbåt til slakteri.
Dette skal være prioritert tiltak, hvis fisken er transportdyktig.
Slik slakting skal primært skje på Sinkaberg AS sitt slakteri.

Produksjonssjef Havbruk er ansvarlig for koordinering av tiltaket mellom OMS, lokalitet og slakteri.

Kapasitet på slakteri:

- 120 000 stk. pr. dag.
- 500 tonn pr. dag.

2. Avliving i brønnbåt ved bruk av bedøvelse.
Fisk med nedsatt velferd vil kunne avlives i brønnbåt vha. kjemisk bedøvelse. Alle brønnbåter kan utføre dette med 200 kg fisk pr m³ brønn. Beredskapslager av bedøvelse er på Storvollen.

Produksjonssjef Havbruk er ansvarlig for koordinering av tiltaket mellom OMS, lokalitet.

Brønnbåt	Brønnvolum m ³	Tonn avlivet pr last
Ronja Nærøysund	1.333 + 1.333 + 1.333 = 4.000	266 + 266 + 266 = 798
Ronja Ocean	1.066 + 1.066 + 1.066 = 3.200	213 + 213 + 213 = 639
Ronja Explorer	1.300 + 1.300 = 2.600	260 + 260 = 520

Tabell med kapasiteter på avliving med bruk av bedøvelse på brønnbåt.

3. Beredskapsløsning fra Nærøysund Aquaservice AS (NAS).

Dette er beredskap på avliving av fisk, samt opptak, kverning og ensilering av død fisk. Løsningen består av vannavsiler, EL-Stunner, dødfisk kvern og 3 tanker for ensilering og transport av ensilasje.

Områdeleder er ansvarlig for koordinering av tiltaket mellom lokalitet og NAS.

- Ved avliving av fisk pumpes fisken fra et avkast i aktuell enhet, via en vannavsiler til EL-stunner, kverning og ensilering. Her er det kapasiteten på stunneren som bestemmer kapasiteten.
- Ved opptak av dødfisk pumpes fisken fra bunnen av aktuell enhet, med LiftUp via en vannavsiler til EL-Stunner, kverning og ensilering.

EL-stunner	Kvern	Lager- og transporttanker for ensilasje
5.000 kg/time (20 stk fisk à 4 kg/min)	40.000 kg/time	$20\text{m}^3 + 20\text{m}^3 + 20\text{m}^3 = 60\text{m}^3$

Tabell med kapasiteter på avliving, kverning og ensilering av fisk.

4. Beredskapsløsning fra Kystmiljø.

Dette er beredskap på henting av ensilasje fra lagertank på flåter, samt opptak, kverning og ensilering av død fisk under situasjoner med forøket dødelighet.

Lokalitetsleder er ansvarlig for å iverksette dette tiltaket.

- Ved opptak av dødfisk pumpes fisken fra bunnen av aktuell enhet, med LiftUp via en vannavsiler til kverning og ensilering.

Fartøy	Kvern	Lager- og transporttanker for ensilasje
Cat 2	20.000	50.000
Øyvind	Har ikke kvern	50.000

Tabell med kapasiteter kverning og ensilering av fisk.

5. Beredskap for opptak, kverning og ensilering av dødfisk, internt i Sinkaberg AS. [HB.15.3.1 Prosedyre for dødfiskkontroll og dødfiskhåndtering](#), beskriver kontroll og håndtering av dødfisk og svimere.

Hvis ressurser på lokalitet ikke er tilstrekkelig for å avlive fisk med nedsatt velferd eller ta opp og kverne all dødfisk daglig, kan ekstra ressurser skaffes internt i Sinkaberg AS.

Vurdering før ekstra interne ressurser settes inn: Hvis disse interne ressursene ikke er tilstrekkelig for å avlive fisk med nedsatt velferd innen 48 timer, og/eller ta opp og kverne all dødfisk innen 96 timer, skal annen/ekstern ressurs skaffes. Vurderingen gjøres av lokalitetsleder og områdeleder.

Tilgjengelige ressurser i Sinkaberg AS er:

- Avkastnot for å samle fisk med nedsatt fiskevelferd (lagres på Storvollen).
- Kar for å avlive fisk med bedøvelse (lagres på Storvollen).
- Lift Up med avsiler for å ta opp dødfisk (lagres på Storvollen).
- Kar for å samle dødfisk før ensilering (lagres på Marøya).
- Service- og støttébåter med mannskap.

Lokalitetsleder er ansvarlig for å iverksette tiltaket.

Flåtene på lokalitet har egen dødfisk kvern og lagertank for ensilasje. Dette kan utnyttes i beredskaps situasjoner.

Flåte	Kapasitet kverning (kg/time)	Kapasitet lager ensilasje (liter)
Balder	1.000	10.000
Pegasus	2.000	30.000
Storebjørn	2.000	10.000
Taurus	2.000	30.000
ARE-250	2.000	2.000
Snorre	5.000	100.000
Herkules	5.000	100.000
Dragen	5.000	100.000
Orion	5.000	30.000
Føniks	2.000	30.000
RH-300	2.000	2.000
Finn Wilhelm	2.000	100.000
Skorpionen	15.000	90.000
Steinar Karlsen	20.000	90.000
Geir Kjøsø	12.000	50.000
Totalt	68.000	724.000

Tabell med kapasiteter på kverning og lagerkapasitet på flåter i Sinkaberg AS.

Punkt E. Evaluering

Evaluering gjennomføres som møte ledet av områdeleder, med lokalitetsleder og ansvarlig fiskehelsepersonell til stede. Evalueringsskjema [HB.11.6.7](#) brukes. Forbedringspunkter legges inn som oppgaver i avviket.

Avviksbehandling

Avvik registreres og behandles etter [OD.9.1 Prosedyre for melding og saksbehandling](#).

Kryssreferanser

[OD.1.6](#)

[Prosedyre for melding og behandling av avvik](#)

[HB.2.3](#)

[Varslingsliste beredskap ved rømming, listeført sykdom, massedød og akutte utslipp](#)

[HB.2.59](#)

[Beredskapsplan oksygendropp](#)

[HB.3.1.2.6](#)

[Montering, bruk og vedlikehold av luseskjørt](#)

[HB.3.4.1](#)

[Prosedyre for dødfiskkontroll og dødfiskhåndtering](#)

[HB.3.5.7](#)

[Prosedyre for uttak og innsending av vannprøver](#)

[LA.6.3.4](#)

[Prosedyre for dødfiskkontroll og dødfiskhåndtering](#)

Eksterne referanser

[1.2.3 Forskrift om drift av akvakulturanlegg \(akvakulturdriftsforskriften\)](#)

[1.2.1 Forskrift om internkontroll for å oppfylle akvakulturlovgivningen \(IK-Akvakultur\)](#)

[1.2.5 Forskrift om dyrehelse \(dyrehelseforskriften\)](#)

[5.10 Algeprøver - følgeskjema](#)

[1.2.54 Forskrift om dyrehelse \(dyrehelseforskriften\)](#)